

SIMPOZIONUL JUCĂRIILOR FOLCLORICE MUZICALE (Rezumatul comunicărilor) -1991

Prof. Univ. Dr. Dumitru Jompan

Motto:

“Nu orice localitate cere același muzeu.

Orice muzeu se găsește într-un loc,

Trebuie să fie în legătura cu nevoile celui loc”.

Nicolae Iorga

Jucăriile muzicale folclorice vizează o anumită sensibilitate a vârstei ludice, o reconstituire a unei anumite secvențe de viață din universul estetic al adulților – instrumentele de muzică populară. Aceste jucării s-au născut într-un anumit mediu spiritual – cel țărănesc – și trebuie repuse în valoare vis-à-vis de existența lor din ce în ce mai ne semnificativa, în cu totul alt plan, cel muzeistic, în același spațiu rustic.

Care este situația actuală a acestor obiecte de o evidentă valoare etnografică, muzicală, pedagogică, etimologică etc. ?

Unele dintre jucăriile acustice tradiționale au dispărut datorită faptului că și-au pierdut funcționalitatea. Altele au fost date uitării, prin înlocuirea lor cu obiecte sonore de serie. Și unele, și altele se mai păstrează astăzi doar în memoria bunicilor și străbunicilor noștri, ca și în cele câteva studii și culegeri semnate de George Breazul, Petre Ispirescu, Tudor Pamfile s.a. Ca atare, se impune o cât mai grabnică reconsiderare a acestora prin expunerea lor într-un spațiu special amenajat.

Festivalul Coral pentru Copii și Tineret “Timotei Popovici” de la Marga, ar putea condiționa participarea corurilor din întreaga țară prin punerea bazelor și sporirea de la un an la altul a colecțiilor muzeului mai sus menționat.

În acest moment, se naște o întrebare firească: de ce tocmai la Marga și nu în altă parte? Firește, punerea bazelor unei astfel de instituții este posibil a se proiecta oriunde, dar un **Muzeu al jucăriilor muzicale** la Marga se justifică mai întâi prin faptul că aceasta localitate se numără printre cele câteva “sate ale muzicii” din România în care oamenii au manifestat un adevărat cult pentru frumusețile Euterpei.

În al doilea rând, existența a patru grupări corale, a unui cabinet de muzică, a unui monument unic în țară, “Omagiu cântecului”, a unei Universități Sătești de Educație Muzicală, a Festivalului Corurilor pentru Copii și Tineret “Timotei Popovici” motivează o asemenea dorință.

În fine, aici ființează o casă-muzeu de profil etnografic și o expoziție permanentă de documente a mișcării corale nongenare din localitate.

Un muzeu al jucăriilor muzicale, alături de o colecție națională de păpuși folclorice preconizată de etnologul Paul Petrescu, ar da o imagine completă asupra unui anumit mod de viață a celei mai frumoase și fragede vârste a locuitorilor acestui pământ românesc. Pentru colecționarea obiectelor care vor poposi în muzeu, va trebui să coborâm în viața copiilor din generațiile trecute, căci numai acolo se mai pot găsi astfel de relicve etnografice. Acțiunea de conservare a jucăriilor fonice, mai ales a acelor de origine vegetală, atât de perisabile, va pune destule probleme specialiștilor în domeniul respectiv. Expunerea pieselor va trebui să aibă în vedere “biografia” fiecăruia dintre ele, din care să nu lipsească: localitatea de obârșie, anul confecționării, cine a lucrat-o, din ce materiale, în ce tehnici, în ce scop, aria de răspândire, variantele aceluiași prototip, dacă mai este sau nu actuală, emite unul sau mai multe sunete cu înălțimea determinată sau nedeterminată, sunetul sau scara muzicală uzitată, repertoriul de cântece, valorificarea piesei în planul mișcării artistice școlare.

Publicarea unui ghid al muzeului cu un conținut bogat și într-o tehnică tipografică de excepție, ar completa acest frumos deziderat.

Biblioteca unui muzeu astfel alcătuit va trebui să cuprindă literatură de specialitate din țară și de peste fruntariile ei, referitoare nu numai la jucării, în general, și la cele muzicale în special, ci și la folclorul copiilor înțelegând prin aceasta: cuvinte, sintagme și versuri recitate sau cântate, jocurile de copii cu sau fără reguli, într-un cuvânt viața spirituală a vârstei ludice privită sincretic. Filmo-, video- și fonoteca, precum și o colecție iconografică vor fi anexele complementare care să sporească zestrea informațională a vizitatorilor.

Debutul acțiunii trebuie făcut de unitățile școlare din mediul rural și muzeele teritoriale, prin organizarea de colecții și secții profilate pe această tematică.

Nedreapta “transmutare scenică” a jucăriilor muzicale folclorice va duce neîndoielnic la conservarea și valorizarea lor într-un cu totul alt plan, și anume cel muzeistic.

Acest deziderat se poate realize prin conjugarea eforturilor tuturor instituțiilor aferente: Institutul de Etnografie și Folclor, Ministerul Învățământului și Științei, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, UNICEF-ul, cărora le adresez cu acest prilej un calduros apel.